

PLAN PRACY NA 2011 ROK

Katowice, styczeń 2011

Spis treści

Wprowadzenie	3
Wystawy czasowe w siedzibie Muzeum Śląskiego	3
Wystawy w siedzibie Centrum Scenografii Polskiej	5
Wystawy zorganizowane we współpracy z innymi muzeami w Polsce i zagranicą	7
Wystawy czasowe poza siedzibą Muzeum	9
Publikacje	10
Działalność naukowa. Priorytety badawcze	13
Sesje, konferencje, seminaria.	15
Działalność edukacyjna	15
Zakupy	18
Inwentaryzacja, wypożyczenia	19
Dokumentacja zbiorów	21
Konserwacja	22
Ochrona budynków i muzealiów	22
Współpraca z zagranicą	23
Frekwencja	24
Korzystanie z usług firm zewnętrznych	25
Inne ważne	27
Załącznik nr 1: Projekt planu finansowego na 2011 rok	

Wprowadzenie

Plan pracy Muzeum Śląskiego na rok 2011 przyjmuje nową formę, będącą efektem wytycznych MKiDN w zakresie formułowania planów pracy instytucji kultury, w tym muzeów i wprowadzania budżetu zadaniowego.

Obecna redakcja informacji na temat planu pracy w sferze priorytetów i celów Muzeum jest spójna z zaprezentowaną perspektywą planistyczną na lata 2010-2016, gdy Radzie Muzeum prezentowany był plan pracy na rok 2010. Uwaga ta jest o tyle zasadna, że część z projektów ma założony w czasie okres przygotowania i wdrażania, nie zawsze pokrywający się z dwunastomiesięczną perspektywą planowania w podmiotach finansów publicznych.

Priorytety w pracy Muzeum w roku 2011

Najważniejszymi kierunkami pracy Muzeum w 2011 roku będą:

- realizacja inwestycji nowego Muzeum Śląskiego,
- przygotowanie wystaw stałych (w tym wystawy poświęconej historii G. Śląska),
- rozwój programów adresowanych do osób niepełnosprawnych i propagowanie dobrych praktyk w tej dziedzinie,
- działalność wydawnicza i wystawiennicza zorientowana na nowoczesną interpretację fenomenu kultury i dziedzictwa G. Śląska,
- modernizacja zaplecza inwentaryzacyjnego Muzeum (pozyskanie środków na rzecz technologii cyfryzacji zbiorów),
- podtrzymanie wysokiego poziomu zainteresowania ofertą Muzeum wśród mieszkańców regionu i Katowic oraz pozyskanie stabilnego i życzliwego odbiorcy tej oferty w różnych grupach wiekowych.

I. Wystawy czasowe w siedzibie Muzeum Śląskiego *

- **„40-lecie współczesnej grafiki włoskiej”**
czas trwania 10 lutego – 10 kwietnia 2011 r.

Prezentacja 96 prac autorstwa 48 grafików włoskich z lat 1945-2007. Wystawa prezentuje kolekcję – dar przekazany Muzeum Śląskiemu przez Miasto Cremona i Triennale L'Arte e il Torchio. Kolekcja została przekazana do zbiorów muzealnych za pośrednictwem Stowarzyszenia Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie. Dar jest rewanżem za podobną kolekcję współczesnej grafiki polskiej ofiarowaną przez krakowskie Triennale do

* Jeśli nie wskazano inaczej, wystawy w salach wystawowych Muzeum Śląskiego

Museo alla Ponzone w Cremonie. Wystawa przygotowana we współpracy z Włoskim Instytutem Kultury w Krakowie

- **„Sacrum vel Profanum. Rzeźba Krzysztofa Grodzickiego.”**
czas trwania: 17 lutego - 15 maja 2011 r.; *Galeria Sztuki Pogranicza*

Wystawa prezentująca dorobek twórczy Krzysztofa Grodzickiego, rzeźbiarza nieprofesjonalnego, pochodzącego z okolic Łukowa, zdobywającego obecnie coraz większe uznanie w kraju i za granicą, laureata wielu konkursów, którego prace znajdują się w zbiorach prywatnych i muzealnych.

- **„Życie codzienne w województwie śląskim 1922 -1939”**
czas trwania: 17 marca – 22 maja 2011

Wystawa będzie prezentować rozmaite aspekty życia codziennego na Górnym Śląsku w okresie dwudziestolecia międzywojennego; pracę, rozrywkę, szkołę, dom. Pokazane zostaną dokumenty i pamiątki związane z działającymi tutaj w tym okresie urzędami i organizacjami, a w szczególności: prasa, dokumenty, wyroby śląskich firm, elementy ubioru, wystrój sklepów, meble i sprzęty domowe, przybory szkolne, prasa i wydawnictwa, plakaty filmowe, teatralne i reklamowe. Prezentowane przedmioty pochodzą z zbiorów Muzeum Śląskiego, biblioteki Śląskiej, innych muzeów naszego regionu i kolekcji prywatnych. Wszystko to na tle zdjęć pokazujących ówczesne miasta, wsie, ulice, zakłady przemysłowe. Ekspozycje wzbogacone zostaną komentarzem, prezentacją multimedialną, a także tematycznie dobraną kolekcją w fotoplastykonie.

- **„Vivat Insita. Maria Wnęk.”**
czas trwania: 1 czerwca 2011 - 15 września 2011 r.; *Galeria Sztuki Pogranicza*

Trzecia odsłona cyklu „Vivat Insita”. Wystawa przedstawiająca twórczość nieżyjącej już przedstawicielki nurtu Art Brut. Maria Wnęk to jedna z najbardziej znanych na świecie malarki naiwna pochodząca z Nowego Sącza. Prezentacja będzie trzecią ekspozycją przybliżenia zjawiska najbardziej obecnie cenionego wśród znawców i krytyków sztuki naiwnej.

- **„W obcym kraju. Alianci podczas plebiscytu na Górnym Śląsku”**
Czas trwania: 9 czerwca 2011 – 28 sierpnia 2011

Projekt realizowany w 90. rocznicę plebiscytu na Górnym Śląsku we współpracy z Włoskim Instytutem Kultury w Krakowie. Wystawa po raz pierwszy w historii polskiego muzealnictwa zaprezentuje zapomniany rozdział z historii Górnego Śląska, jakim jest obecność wojsk rozjemczych na terenie obszaru plebiscytowego. Dedykowana będzie obecności wojsk alianckich na terenie plebiscytowym w latach 1920-1922. Zaprezentuje ich rolę w procesie nadzorowania plebiscytu, rolę odegraną w okresach kolejnych powstań śląskich, przybliży strukturę i wzajemne relacje między poszczególnymi wojskami, odnosząc się do kontekstu, jakim był stosunek poszczególnych państw, których wojska znalazły się na terenie plebiscytowym do sprawy przynależności państwowej G. Śląska. Przedmiotem analizy i

oceny będzie także działalność Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej; wybranych postaci (gen. H Le Rond, H. Percival, A. de Marinis); dramatyczne zdarzenia, jakimi były zamachy na siły rozjemcze itd.

W trakcie wystawy zaprezentowana zostanie dokumentacja fotograficzna związana z pobytom wojsk, dokumenty pochodzące z dowództw poszczególnych armii. Intencją organizatorów będzie także pokazanie życia codziennego żołnierzy francuskich, angielskich, włoskich przebywających w „obcym kraju”; w tym prezentacja niepublikowanej wcześniej korespondencji żołnierzy francuskich do rodzin.

Wystawa objęta licznymi patronatami honorowymi; jest jednym z projektów składających się na oficjalne obchody 90. rocznicy wybuchu III powstania śląskiego.

- **„Rysunki Mariana Gągoła”**

czas trwania: 1 października 2011 -15 grudnia 2011 r. *Galeria Sztuki Pogranicza*

Twórca nieprofesjonalny związany z Rudą Śląską. laureat wielu konkursów. Jeden z ciekawszych twórców młodszego pokolenia.

- **„Raj nieutracony czyli o ogrodach”**

czas trwania: 16 grudnia 2011 – 27 lutego 2012 r.

Wystawa ukazująca rolę ogrodów w kulturze europejskiej, w ujęciu estetycznym i filozoficznym – poczynając od wyobrażeń rajskiego ogrodu, poprzez ogrody jako miejsca szczególne (ogród zamknięty, ogród różany, ogród zaklęty) po wyjaśnienie symboliki ogrodu i jego elementów. Równocześnie wystawa ma na celu przybliżenie zjawiska śląskiej i polskiej sztuki naiwnej – charakterystycznego elementu naszej kultury egalitarnej. Scenariusz wystawy oparty przede wszystkim na prezentacji najbardziej znanych śląskich twórców naiwnych, jak: Teofil Ociepka, Erwin Sówka, Jan Nowak, Ewald Gawlik, Bronisław i Eugeniusz Krawczukowie, Ludwik Holesz i Marek Idziaszek. Z twórców nie związanych ze Śląskiem prezentowani będą między innymi - Nikifor, Bazyl Albiczuk, Eugeniusz Brożek, Maria Lenczewska.

Projekt rekomendowany do programu przygotowań do ESK Katowice 2016

II. Wystawy w siedzibie Centrum Scenografii Polskiej

- **„Szalony Hidalgo w świecie utopii”**

czas trwania od 15 kwietnia do 30 lipca 2011 r.

Wystawa prezentująca polskie inscenizacje dramatów hiszpańskich 2 poł. XX wieku. Wybór realizacji objął by kolekcję projektów i obrazów należącą do Centrum Scenografii Polskiej. Założeniem jest ukazanie problematyki obecności dramatu hiszpańskiego na deskach sceny teatralnej. Zestawienie dzieł Otto Axera, Jadwigi Mydlarskiej -Kowal, Andrzeja Kreutza Majewskiego, Kazimierza Wiśniaka,

Tadeusza Kantora, Józefa Szajny ma prowokować do myśli o różnicach, a także wykazać wątki wspólne wszystkim artystom podejmującym ten uniwersalny temat.

- **„Dwa światy”**
czas trwania wystawy – wrzesień – październik 2011

Wystawa pokazująca dokonania studentów ASP (scenografia Kraków/Katowice). Celem wystawy jest pokazanie podobieństw i różnic w sposobie podejmowania tematów przez studentów oraz zaznaczenie odrębności pracowni. Zaprezentowane zostaną dokonania wykładowców, studentów i absolwentów obu uczelni, charakter i sposób kształcenia. Wystawa będzie częściowym powtórzeniem pokazów prac dyplomowych, które odbędą się w siedzibach ASP w czerwcu i lipcu 2011 roku

- Festiwal twórczości **„Jerzy Skarżyński – Architekt wyobraźni”**
czas trwania: 1 października – 30 listopada 2011
Nurty prezentacji:
 - film *Scenografia pod klepsydrą. Filmowe obrazy J. Skarżyńskiego*
 - teatr *W kadrze sceny. Scenografie teatralne J. Skarżyńskiego*
 - malarstwo *Mapy wyobraźni. Przestrzenie obrazów J. Skarżyńskiego*
 - komiks, ilustracje *Narracje rysunkowe. Komiks i ilustracja w twórczości J. Skarżyńskiego*
 - rysunek, plakat *Papierowa rekwizytoria J. Skarżyńskiego.*

Festiwal będzie niepowtarzalną okazją do prześledzenia tropów i motywów, przenikających poszczególne nurty jego twórczości, odszukania inspiracji i skojarzeń, które powtarzają się niezależnie od języka medium, jakim posługuje się artysta. Do tej pory bowiem Jerzy Skarżyński został uhonorowany jedynie dwiema większymi ekspozycjami. Pierwsza, organizowana przez Centrum Scenografii w katowickim BWA w roku 1991, prezentowała wyłącznie scenografię teatralną. Druga, której inspiratorem była krakowska Galeria ESTE, była wystawą przekrojową, pokazującą w niewielkiej reprezentacji wybrane rodzaje twórczości. Poza tymi ekspozycjami, prace artysty pokazywane były jedynie w obrębie poszczególnych nurtów, bez możliwości zderzenia ze sobą różnych, a jednocześnie tak ściśle ze sobą powiązanych rodzajów jego działalności. Planowany cykl wystaw może być ostatnią okazją do przedstawienia twórczości Jerzego Skarżyńskiego w tak szerokim zakresie, wzięwszy pod uwagę postępujące rozproszenie jego prac.

- **„Od Nieba do Piekła, od Piekła do Nieba. Motyw Anioła i Diabła na scenie teatru polskiego drugiej połowy. XX w.”**
czas trwania: grudzień 2011 – 31 marca 2012

Celem ekspozycji jest ukazanie tej różnorodności, próba skonfrontowania motywów Anioła i Diabła w odrębnych stylistykach i realizacjach. Skłonienie widza do refleksji nad trudnościami z przekazaniem na scenie tego, co każdy z nas wyobraża sobie inaczej; nad problemami plastyka teatru, który w odpowiedni sposób powinien oddać nastrój tekstu . dramatycznego konstruując poszczególne jego postaci Różnorodność poszukiwań w przedstawianiu motywu Anioła i Diabła w teatrze, zależna jest zarówno od tekstu dramatycznego, jak i konwencji przyjmowanych przez reżysera danej realizacji.

W ramach wystawy zaprezentowane zostaną plastyczne interpretacje postaci Anioła i Diabła obecne w kulturze staropolskiej, ludowej - *Historyja o Chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim*, *Pastorałka*, *Żywot Józefa*, *Dialogus de Passione*, *Betlejem polskie*, gdzie motywy te ukazywane są często przez scenografów w karykaturze. Traktowane przez twórców teatru jako postaci nie budzące grozy, zabawne, a przede wszystkim budzące sympatię. Podobnie w wybranych realizacjach teatru lalkowego.

- **Wystawy w fotograficzne w Fotoplastykonie**

Fotoplastykon, obiekt historyczny, jeden z ciekawszych eksponatów MŚ, służy do projekcji fotografii stereoskopowych. Pozwala na równoczesne oglądanie przeźroczy na 24 stanowiskach.

Utrzymana zostanie zasada prezentacji w fotoplastykonie, z częstotliwością dwóch miesięcy, nowych wystaw dawnej fotografii 3D. Cykle oparte są na prezentacjach tematycznych, w części projekcie te będą korespondowały z tematami wystaw czasowych lub (*Noc w Muzeum*) samodzielnie wpisywały się w projekty Muzeum.

III. Wystawy zorganizowane we współpracy z innymi muzeami w Polsce i zagranicą

- **”*Śląskie sacrum. Śląska sztuka średniowieczna*”**

czas trwania: 16 czerwca 2011 – 30 września 2011

Pierwsza tego typu wystawa od wielu dekad, opracowana w oparciu o zbiory z Polski, Czech i Niemiec - cenne i liczne obiekty sztuki sakralnej, głównie rzeźby. Wystawa po raz pierwszy po 1945 roku zaprezentuje całość zbiorów sakralnych Muzeum Śląskiego.

Zobaczymy dzieła, których forma i tematyka odzwierciedla różnorodność wpływów kulturowych, jakim podlegała sztuka śląska w zależności od aktualnej sytuacji politycznej, społeczno-wyznaniowej oraz kontaktów gospodarczych. Będą to obiekty poświęcone głównie tematyce religijnej, w większości służące celom kultowym i wyróżniające się pewnymi odrębnościami charakterystycznymi dla sztuki Śląska. Dotyczy to dzieł z zakresu śląskiej

sztuki cechowej, jak i śląskiej rzeźby kamiennej (XII –XVI wiek). Wystawa będzie adresowana do szerokiej publiczności – polskiej, czeskiej i niemieckiej, zrealizowana w ramach współpracy z muzeami w Opawie i Görlitz. Będzie jej towarzyszył bogato ilustrowany album-katalog.

Wystawa została zakwalifikowana do oficjalnego programu kulturalnego towarzyszącego Polskiej prezydencji w Unii Europejskiej.

- **„Impresje Mikołowskie. Retrospektywa”**

czas trwania: 5 kwietnia 2011 – 30 maja 2011 r.

Jubileuszowa, retrospektywna wystawa, prezentująca ok. 40 dzieł (obrazów, rzeźb, grafik) wybranych autorów, najbardziej znaczących dla sztuki polskiej, zarówno aktywnych, jak i nieżyjących. Będzie to ekspozycja niezależna od cyklicznej imprezy artystycznej „Impresje mikołowskie” odbywającej się w Galerii MDK w Mikołowie, podsumowująca dwudziestoletni dorobek takich artystów jak m.in. F. Starowieyski, K. Bereźnicki, F. Maśluszczak, B. Chromy, A. Romaniuk.

- **„Śląska Rzecz 2010”**

czas trwania: 2 września - 25 września 2011 r.

Prezentacja zwycięskich produktów i projektów wyróżniających się ciekawym dizajnem i innowacyjnością, wyłonionych w ramach 6 edycji konkursu mającego na celu promocję śląskich projektantów i firm .

Współpraca ze Śląskim Zamkiem Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie – organizatorem konkursu. Przeniesienie wystawy z Cieszyna do Katowic ma miejsce po raz trzeci.

- **„Piękno dotyku”**

czas trwania: 14 października 2011 – 9 stycznia 2012

Wystawa eksponatów przeznaczonych do poznania dotykowego ze zbiorów Muzeum Dotyku im. Homera w Ankonie, we Włoszech. Innowacyjnością wystawy będzie fakt, iż będzie to pierwsza, tak szeroka prezentacja sztuki przygotowana z myślą o niewidzących i niedowidzących. Na prezentację w Polsce złożą się muzealia z wystawy stałej w Ankonie (kpie i repliki sztuki starożytnej, hellenistycznej, kopie prac Michała Anioła oraz modele architektoniczne (Partenon, Panteon. Santa Maria del Fiore, Bazylika św. Piotra) oraz wyselekcjonowane muzealia ze zbiorów Muzeum Śląskiego.

Wystawie towarzyszyć będą seminaria, warsztaty edukacyjne, prezentacje dobrych praktyk.

Wystawa została zakwalifikowana do programu kulturalnego towarzyszącego prezydencji Polski w UE

- **„Stany graniczne. Fotografia Arkadiusza Goli”**
czas trwania: 15 kwietnia 2011 – 29 maja 2011

Wystawa prac uznanego fotografa młodego pokolenia; Arka Goli. Jego fotografie są dokumentami, osadzonymi we współczesnych realiach życia na Górnym Śląsku. Autor penetruje różne środowiska i przestrzenie tworząc zbiorowy portret grup społecznych, których życie jest wplecione w determinujące je otoczenie i zmieniające się oblicze przemysłu na Górnym Śląsku. Na ekspozycji będą się składały cykle fotografii wykonane na terenie Górnego Śląska w latach 1991- 2011. Wystawie towarzyszył będzie album fotografii ilustrujących życie regionu utrwalone okiem obiektywu młodego artysty z tekstami krytycznymi teoretyków fotografii z Czech i Polski.

Wystawa fotografii autorskiej jednego z najlepszych współcześnie dokumentalistów na Śląsku, absolwenta ITF w Opawie.

- **„Struktura i architektura”. Postindustrialne dziedzictwo Górnego Śląska.**
czas trwania: 1 października 2011 – 30 listopada 2011 roku

Wystawa organizowana w partnerstwie z Niemieckim Forum Kultury Wschodniej Europy (*Deutsche Kulturforum östliches Europa*), na podstawie umowy o współpracę z 2010 r.

Wystawa wieńczy realizację niemiecko-polskiego projektu fotograficzno-wydawniczego. Pokaz zainaugurowano w Dortmundzie w listopadzie 2010 r. w ramach wydarzeń Kulturalnej Stolicy Europy – RUHR.2010, prezentując po raz pierwszy wystawę w Muzeum Przemysłu w Dortmundzie. Wystawie towarzyszy dwujęzyczny katalog, zawierający także artykuły poświęcone zabytkom techniki i ochronie dziedzictwa industrialnego G. Śląska.

Wystawa została zakwalifikowana do oficjalnego programu kulturalnego towarzyszącego Polskiej prezydencji w Unii Europejskiej.

IV. Wystawy czasowe poza siedzibą Muzeum:

- Wystawy w ramach projektu **Świąteczna Jazda Muzeum Śląskiego**
czas trwania; okres Wielkanocy, okres Bożego Narodzenia

Mobilna wystawa etnograficzna prezentująca zwyczaje świąteczne zorganizowana w zabytkowym tramwaju. Projekt cieszący się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających oraz partnerów społecznych.

- **3 Biennale Fotograficzne Uniwersytety Śląskiego. Nauka świat bez granic.**
czas trwania: 4 lutego 2011 – 29 lutego 2011
- Wystawa towarzysząca *Nocy Muzeów* - fotografia historyczna związana z rocznicą wybuchu III powstania śląskiego
czas trwania: 14 maja 2011 – 30 czerwca 2011

- Wystawa towarzysząca Festiwalowi Fotografii Otworkowej OFFO „Czarne na czarnym”

czas trwania: maj-czerwiec 2011 r.

Wystawa towarzysząca cyklicznemu wydarzeniu „Noc muzealna”. Prezentować będzie grafiki ukazujące wnętrza kopalni i legendy górnicze w zestawieniu z rzeźbami z węgla. Na wystawie przedstawione zostaną także czarnobiałe wydruki archiwalnych fotografii ukazujących Kopalnię Ferdynand – Katowice.

- Wystawa realizowana w ramach festiwalu „Art Naif Festiwal 2011”

czas trwania: czerwiec-sierpień 2011 r.

Czwarta odsłona festiwalu sztuki naiwnej organizowanej w dzielnicy Katowic – Nikiszowcu. Prezentowana będzie wystawa Waldemara Pieczki, mieszkającego obecnie w Niemczech zabrzańskiego plastyka nieprofesjonalnego, laureata wielu nagród w konkursach i uczestnika licznych plenerów malarskich.

- „Grafiki Jana Nowaka”

czas trwania: czerwiec-sierpień 2011 r.

Wystawa w Słowackiej Narodowej Galerii w Bratysławie, poświęcona jednemu z najbardziej znanych śląskich grafików nieprofesjonalnych Janowi Nowakowi. Jan Nowak – twórca uznany w kraju i za granicą, zdobywca wielu nagród w konkursach plastyki samorodnej.

V. Publikacje^{***}

a/ Serie wydawnicze

1. Śląskie Prace Prahistoryczne. T. 7

red. M.Kurgan-Przybylska

Praca zbiorowa. Zawiera obszernie artykuły, w których autorzy omawiają wyniki badań archeologicznych z terenu Śląska.

Nakład: 300 egz., oprawa miękka, format B5

2. Ziemie Górnego Śląska od epoki kamienia do wczesnego średniowiecza

Edelgarda Foltyn, Eugeniusz Foltyn

Autorzy omawiają historię osadnictwa na Górnym Śląsku począwszy od czasów, kiedy te ziemie zamieszkiwał homo erectus do momentu przybycia na Śląsk pierwszych słowian.

Nakład: 300 egz., oprawa miękka, format 15,3 x 22 cm

3. Jaroszek, cz. 1 i 2

Beata Grochowska, MŚ

Publikacja edukacyjna dla dzieci

500 egz., format 21x21 cm, oprawa miękka.

^{***} Z uwzględnieniem różnych nośników i form prezentacji: książki, CD, DVD, strony internetowe; z zaznaczeniem publikacji pracowników Muzeum

Rezerwa

4. Archiwum Powstań Śląskich

Edward Długajczyk, Paweł Parys

Praca omawia zachowane materiały archiwalne do historii powstań śląskich.

Nakład: 300 egz., oprawa miękka, format 15,3 x 22 cm

b/ Katalogi zbiorów

Rzeźba w zbiorach Muzeum Śląskiego

oprac. Andrzej Holeczko-Kiehl, MŚ

W publikacji przedstawione będą rzeźby artystów polskich i zagranicznych, znajdujące się w zbiorach Muzeum Śląskiego. Katalog zbiorów wzbogacony będzie o krótkie charakterystyki twórców.

Nakład: 800 egz., oprawa twarda, format 22 x 27 cm

c/ Katalogi wystaw

Sacrum Silesiae

Publikacja prezentująca obiekty z wystawy powstałe między ok. 1200 a 1550 r., pochodzące z terenu Górnego Śląska.

Nakład: 500- 800 egz., oprawa miękka, format 21 x 21 cm

Impresje mikołowskie

Katalog związany z wystawą i jubileuszem 20-lecia pleneru malarskiego Impresje mikołowskie – zbiór prac uczestników pleneru.

Nakład: 300 egz., oprawa miękka, format 21 x 21 cm

Raj nieutracony czyli o ogrodach

Katalog towarzyszący wystawie.

Nakład: 500-800 egz., oprawa miękka, format 21 x 21 cm

Vivat Insita. Maria Wnęk

Katalog towarzyszący wystawie.

Nakład: 300 egz., oprawa miękka, format 21 x 21 cm

Życie codzienne w województwie śląskim 1922-1939

Katalog towarzyszący wystawie.

Nakład: 300 egz., oprawa miękka, format 21 x 21 cm

W obcym kraju. Alianci podczas plebiscytu na Górnym Śląsku

Katalog towarzyszący wystawie.

Nakład: 500-1000 egz., oprawa miękka, format 21 x 21 cm

Piękno dotyku - wystawa z Muzeum w Anconie

Katalog prezentujący obiekty z Muzeum w Anconie – repliki dzieł przystosowane do „oglądania” dotykiem dla osób niedowidzących

Nakład 500-800 egz., format 21x21 cm, oprawa miękka

Dwa katalogi wystaw Centrum Scenografii Polskiej (do doprecyzowania Wdo k. I kwartału 2011 r.)

d/ Monografie

„Giesche”. Fabryka Porcelany 1923–1945

Paulina Chmielewska

Bogato ilustrowana książka opisująca dzieje i wytwórczość Fabryki Porcelany „Giesche” S.A. w Katowicach-Bogucicach, w dwudziestoleciu międzywojennym. Adaptacja pracy doktorskiej (ze zmianami).

Nakład: 1000 egz., oprawa miękka, format 22 x 27 cm

Śląskie miejsca

Barbara Firla

Autorka publikacji dokonuje analizy obrzędowo i symbolicznie najważniejszych miejsc w życiu Ślązaka, analizę odnosi do przestrzeni literatury i sztuki. Adaptacja pracy doktorskiej autorki.

Nakład: 500 egz., oprawa miękka, format 15,3 x 22 cm

Wille miejskie Katowic

Katarzyna Łakomy

W książce autorka opisuje dzieje katowickich willi. Dokonuje analizy formalnej i stylowej, osadza architekturę willową Katowic na tle współczesnych jej realizacji. Publikacja wzbogacona jest licznymi fotografiami archiwalnymi i współczesnymi. Adaptacja pracy doktorskiej autorki.

Nakład: 500 egz., oprawa miękka, format 22 x 27 cm

e/ Albumy:

Stany graniczne. Fotografia Arkadiusza Goli

Publikacja albumowa prezentująca wybrane fotografie z wystawy

Nakład 800 egz., oprawa twarda

f/ Inne publikacje

Publikacja podsumowująca konferencję OUTSIDER ART

– wydawnictwo działu Plastyki Nieprofesjonalnej

300 egz., format A4 cm, oprawa miękka

Publikacja działu Oświatowego – folder o zbiorach Muzeum w Anconie

z powiększoną czcionką dla osób niedowidzących

300 -500 egz., format A4 cm, oprawa miękka

Publikacja działu Oświatowego – folder drukowany brailem dla osób niewidzących

Dodruck katalogu zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach:

Malarstwo Polskie 1800-1945

Nakład 1000 egz.; II wydanie poprawione

f/ **Publikacje pracowników planowane do wydania poza miejscem pracy:**

- Artykuł Soni Wilk „Obrazowanie rzeczywistości i nierzeczywistości jako opowieść o człowieku: refleksje na temat sztuki «innej»” towarzyszący konferencji „Rzecz, obraz, niezwykłość. Pamięci Piotra Szackiego”, zorganizowanej w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie w dniach 28-29 października 2010 r.
- Artykuł Soni Wilk „Wizjonerzy i kronikarze. Fenomen sztuki nieprofesjonalnej na Śląsku na przykładzie zbiorów Muzeum Śląskiego w Katowicach”, wydany nakładem Kolegium Nauczycielskiego w Bytomiu
- Artykuł Leszka Jodlińskiego „Patriotyzm czy miłość do Małej Ojczyzny?” - referat wygłoszony podczas XIV Seminarium Śląskiego pt. „Stowarzyszenia, związki, bractwa, inicjatywy społeczne i ich znaczenie dla Śląska. Wczoraj – Dziś – Jutro” w dniach 21 września - 24 września 2009 r. w Kamieniu Śląskim organizowanego przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej w Opolu

VI. Działalność naukowa. Priorytety badawcze

Muzeum Śląskie

- Monitoring amatorskiego ruchu plastycznego na Śląsku (obserwacja konkursów twórczości nieprofesjonalnej, penetracja środowisk plastycznych, uczestnictwo w wystawach i konkursach)
- Opracowanie materiału dotyczącego działających w przeszłości i obecnie grup plastycznych na Śląsku,
- Badanie wpływu ASP w Katowicach na rozwój amatorskiego ruchu plastycznego,
- Tworzenie bazy danych dotyczącej sztuki *Art brut* oraz *Outsider art* w Polsce i w Europie.
- Stacjonarne badania terenowe w powiecie oleskim /na Opolszczyźnie/. Opolskie jest terenem niezwykle ciekawym dla etnografa, poza tym województwo opolskie ma części bardzo się różniące, np. gwara czy strojem, co pokazały dotychczasowe badania prowadzone w powiecie opolskim i kluczborskim.
- Badania nad istniejącą obrzędowością rodzinną i doroczną, opolskim strojem ludowym. Gwara, niezwykle ciekawa i charakterystyczną małą architekturą sakralną. Wykonanie dokumentacji fotograficznej zabudowy, budownictwa, architektury sakralnej, różnych zajęć, itp.
- Monitoring , badanie i rejestracja zwyczajów dorocznych, m. in.:
Wodzenie Niedźwiedzia – Opolszczyzna, Daniec, Raszowa ,
Babski comber - Opolszczyzna ,
Palenie Marzanny i wnoszenie gaika – ok. Opola:
Obchód z kołatkami i klekotkami w ok. Raciborza

- Badania archeozoologiczne szczątków kostnych z wykopalisk w miejscowości Modlnicznka, stan. 2 woj. małopolskie.,
- Badaniach wykopaliskowych w zakresie archeozoologii na terenie Górnego Śląska i Polski.
- Badaniach wykopaliskowych na stanowisku Tell El-Farha. – Kontynuacja badań prowadzonych od 10 lat przez Polską Ekspedycję Archeologiczną do Wschodniej Deltę Nilu. Badania archeozoologiczne ukierunkowane są m.in.: w aspekcie poznania zasadniczych kierunków gospodarki zwierzętami domowymi, rekonstrukcji najbliższego otoczenia osady w oparciu o skład gatunkowy zwierząt wolno żyjących, początki domestyfikacji i etapy jej rozwoju jako przejaw działalności człowieka w określonych warunkach środowiskowych i kulturowych oraz znaczenie zwierząt w kulturze symbolicznej.
- Badaniach wykopaliskowych- pozyskiwanie materiałów archeobotanicznych. Mające na celu poznanie i zadokumentowanie kontekstu występowania szczątków roślinnych, zabezpieczenia ich stanu zachowania, a w dalszej kolejności ich opracowania.
- Badania powierzchniowe na stanowiskach neolitycznych górnego Śląska. Planuje się weryfikację powierzchniową archiwalnych stanowisk i ich dokumentację fotograficzną.
- Projekt badawczy „Postwstęgowo osadnictwo Górnego Śląska. Zespoły z ceramiką zdobioną ornamentem kłutym na Górnym Śląsku.. Obszar Górnego Śląska w badaniach dotyczących okresu rozwiniętego neolitu (V tys. p.n.e) opisywany jest przeważnie z punktu widzenia Dolnego Śląska lub Małopolski. Próbę lokalnego ujęcia tematu podjęli swego czasu archeolodzy czescy. Projekt ten ma na celu ujęcie rozwoju kulturowego w owym okresie z punktu widzenia znalezisk górnośląskich i uzupełnienie istniejącej luki badawczej.
- Przygotowanie projektu wdrożenia 3D w muzeach województwa śląskiego (*Wirtualne Muzea Śląska*; tytuł roboczy)

Centrum Scenografii Polskiej O/ Muzeum Śląskiego

- Stworzenie wystawy stałej CSP w Nowym Muzeum Śląskim i podjęcie po 2012 r. projektu powiązanego z podjęciem kwerendy (we współpracy z ośrodkami teatrologicznymi w kraju) zbiorów, rekonstrukcji i replik prac zaginionych bądź przechowywanych w zbiorach innych muzeów oraz specjalnie wykonanych animacji komputerowych (docelowo ogólnopolska baza danych tego rodzaju obiektów)
- *Musnet- teatralny* – wdrożenie projektu opracowywania zbiorów plastyki teatralnej/ scenicznej, w tym zbiorów własnych CSP, a docelowo po 2013 roku podjęcie

projektu dokumentowania dorobku scenografów, nie będącego w zbiorach CSP – w celu zapewnienia możliwości korzystania z wizerunków obiektów i wykorzystania ich do celów naukowych.

VII. Sesje, konferencje, seminaria

- Międzynarodowa konferencja poświęcona tematyce dostępności do dziedzictwa kulturowego osób z deficytami poznawczymi (konferencja towarzysząca wystawie „*Piękno dotyku*”); październik 2011 r. MŚ
- Sesja „*Górny Śląsk w okresie I wojny światowej*” - sesja naukowa z udziałem pracowników Muzeum i pracowników naukowych uczelni w Katowicach, Opolu i Wrocławiu
- Konferencja naukowa „*Art brut. Sztuka osób wykluczonych*”, wrzesień 2011, MŚ
- Konferencja grupy roboczej polskich i niemieckich historyków sztuki i konserwatorów, wrzesień 2011 r. MŚ; współorganizacja UŚL., SHS O/ Katowice, Herder Insitut, Magdeburg

Wykłady pracowników planowane do wygłoszenia na konferencjach poza Muzeum.

- Referat w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie na temat Ksawerego Piwockiego (Sonia Wilk, kierownik Działu Plastyki Nieprofesjonalnej)
- Wystąpienie na konferencji w Helsinkach na temat zjawiska *Art brut* w Polsce i jej obecności w zbiorach polskich muzeów na przykładzie Muzeum Śląskiego (Leszek Jodliński, dyrektor MŚ.)

VIII. Działalność edukacyjna Muzeum

(ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z Forum Edukatorów Muzealnych, działań na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych); wydarzenia kulturalne)

Planowana liczba lekcji muzealnych w roku 2011 – 450 (Zakładany cel)

1. Cykliczne programy edukacyjne organizowane przez Muzeum

- **Spotkania z archeologią** (edukacja młodzieży szkolnej). Ich celem jest edukacja dzieci i młodzieży szkolnej z zakresu wykorzystywania roślin przez człowieka, początków domestyfikacji roślin, a także degradacji środowiska i form ochrony przyrody w województwie śląskim.
„Pożywienie człowieka w pradziejach”,
„Pochodzenie roślin i początki rolnictwa”,
„Degradacja środowiska przyrodniczego na Górnym Śląsku”,

„Formy ochrony przyrody w województwie śląskim”.

- **„Spotkania z fotografią”**

- **„Śląsk na poziomie”. Historia i kultura Górnego Śląska.**

W ramach spotkań przewidziano wykłady, prezentacje zdigitalizowanych eksponatów oraz spacerów po Katowicach. Zajęcia interaktywne adresowane do osób zajmujących się fotografią lub uczących się fotografii.

- **Śląsku po śląsku. Spotkania z mową śląską**

Projekt prowadzony we współpracy ze Stowarzyszeniem *Pro Loquela Silesiana* i Towarzystwem Piastowania Śląskiej Mowy *Danga*,

- **Słynni artyści świata**

Wykłady z historii sztuki, kontynuacja

- **Klub Pro Publico Bono. Pochwała inteligencji na Górnym Śląsku**

Kontynuacja cyklu spotkań i dyskusji

- **Debaty oksfordzkie 2011** Kontrowersje historyczne (nowy projekt)

Przedpołudniowy cykl warsztatów i debat poświęcony zagadnieniom z najnowszej historii Polski, z uwzględnieniem kontekstu regionalnego. Adresatami są grupy zorganizowane, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Cykl zorganizowany we współpracy z katowickim oddziałem IPN.

- **Wtorki z niespodzianką**

Edukacyjny cykl warsztatów dla uczniów klas 4-6 szkół podstawowych.

- **Mali i wielcy twórcy w Muzeum Śląskim**

Sobotnie warsztaty artystyczne dla dzieci; w grupach wiekowych do lat 9. i do lat 12.

- **About Art...** (nazwa cyklu w 2011 r.: *Art. & Kunst.*)

Wykłady i dyskusje o sztuce w językach obcych (w roku 2011 w języku angielskim i niemieckim)

- **Konteksty teatralne. Malarstwo, literatura, teatr**

Cykl wakacyjny. Cykl spotkań monograficznych poświęconych twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza, Witolda Wojtkiewicza, Tadeusza Kantora, Stanisława Wyspiańskiego.

- **„Znaszli tę ziemię” ...** Mała Akademia Wiedzy o Kulturze Ziemi Górnego Śląska.

Kontynuacja, cieszącego się dużym zainteresowaniem, cyklu edukacyjnego pokazującego różnorodność poszczególnych ziem Śląska, zatytułowanego”. Na cykl złożyło się 6 spotkań poświęconych ziemi bytomskiej, pszczyńskiej, raciborskiej, cieszyńskiej, Góralom śląskim i Ziemi Opolskiej.

Dwa kolejne pokażą różnorodność kulturową najbliższych sąsiadów. – **Beskid Żywiecki** oraz **Wilamowice** wraz z Gminą

2. Edukacyjne wydarzenia, zdarzenia jednostkowe (*eventy*)

- **Noc Muzeów**

Tradycyjne nocne zwiedzanie Muzeum połączone z wykładami, koncertami i pokazami dla dorosłych oraz działaniami warsztatowymi dla dzieci; w roku 2011 hasłem przewodnim będzie *ikona, obraz, fotografia, rejestracja świata*. Wątkiem

dopełniającym będzie 90. rocznica III Powstania Śląskiego, projekt będzie realizowany we wszystkich oddziałach i siedzibach Muzeum Śląskiego (w tym CSP)

- Projekt edukacji rówieśniczej „*Książki dotykowe*”
Projekt adresowany do grup szkolnych, polegający na wykonaniu wypukłych, fakturowych przedstawień wybranych śląskich zabytków architektury, a następnie ich wykorzystaniu podczas pracy edukacyjnej z dziećmi niewidomymi i słabo widzącymi,
- Projekt „*Piękno dotyku*” multisensoryczna wystawa edukacyjna.
Projekt zawiera w sobie przygotowanie, we współpracy z Muzeum Dotyku im. Homera w Ankonie, wystawy edukacyjnej oraz cyklu warsztatów muzealnych dla dzieci i młodzieży zarówno w pełni sprawnych, jak i z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym niewidomymi.
- Wykłady, spotkania, koncerty, programy aktywnego zwiedzania na wybranych wystawach czasowych:
 - *Krajobraz Europy Chopina*. grudzień 2010 – marzec 2011
 - *Skarby wieków średnich*. listopad 2010 – styczeń 2011
 - *Śląskie pielgrzymowanie*, grudzień 2010 – luty 2011
 - *Życie codzienne na Górnym Śląsku*. marzec – maj 2011
- Współpraca z Forum Edukatorów Muzealnych

Umieszczanie informacji o przedsięwzięciach Muzeum Śląskiego na Portalu Edukacji Muzealnej. Publikacja artykułu dotyczącego projektu *Sztuka przez dotyk* realizowanego w roku 2010

3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych i grup wykluczonych

Rozwijanie i ulepszanie projektu „*Sztuka przez dotyk*”; doskonalenie ścieżki zwiedzania w obu Galeriach Malarstwa Polskiego adresowanego do osób niewidomych i niedowidzących; w tym zwiększenie liczby reliefów i liczby opisywanych metodami audio obrazów.

- Projekt edukacji rówieśniczej „*Książki dotykowe*” (por. wyżej)
Projekt adresowany do grup szkolnych, polegający na wykonaniu wypukłych, fakturowych przedstawień wybranych śląskich zabytków architektury, a następnie ich wykorzystaniu podczas pracy edukacyjnej z dziećmi niewidomymi i słabo widzącymi.
- Projekt „*Piękno dotyku*” multisensoryczna wystawa edukacyjna

Projekt zawiera w sobie przygotowanie, we współpracy z Muzeum Dotyku w Ankonie, wystawy edukacyjnej oraz cyklu warsztatów muzealnych dla dzieci i młodzieży zarówno w pełni sprawnych, jak i z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w tym niewidomymi.

Współpraca ze szkołami specjalnymi.

W oparciu o indywidualne potrzeby specyficznych grup dzieci i młodzieży z dysfunkcjami rozwojowymi i deficytami intelektualnymi przygotowanie i prowadzenie warsztatów muzealnych dla uczniów szkół specjalnych.

W powiązaniu z aktualnymi wystawami *Centrum Scenografii Polskiej* prowadzić będzie specjalnie zaprogramowane zajęcia dydaktyczne dla klas wyrównawczych oraz klas specjalnych w liczbie kilku rocznie – w zależności od zapotrzebowania.

IX. Zakupy****

W zakresie muzealiów planowany jest zakup obiektów za kwotę minimum 400 000 zł. O wysokości finalnej zakupów zdecyduje sfera przychodów i wydatków Muzeum w 2011 roku. Muzeum, ze względu na planowane wystawy stałe zamierza ubiegać się o zwiększenie dotacji o środki celowe na zakup muzealiów.

1. Zakupy finansowane ze środków własnych Muzeum Śląskiego

a) muzealia

- **Kolekcja sztuki nieprofesjonalnej**

Zakupy będą miały na celu uzupełnianie zbiorów o prace najwybitniejszych śląskich twórców nieprofesjonalnych w celu stworzenia reprezentatywnych zbiorów. Ponadto tworzona będzie kolekcja polskiej sztuki *Art brut* – najbardziej cenionego obecnie nurtu plastyki samorodnej,

- **Sztuka polska po 1945 roku** – rozwijanie dotychczasowej kolekcji malarstwa, rzeźby, grafiki, plakatu uzupełnienia obiektów – dot. gł. malarstwa z lat 50/60. i 90 ubiegłego stulecia oraz rejestracja bieżących zjawisk w sztuce (wideo-art, itp.),

- **Malarstwo polskie 1800-1945** – sukcesywne uzupełnianie dotychczasowej kolekcji o nowe dzieła oraz o nowe nazwiska twórców dotychczas nie reprezentowanych w tworzonych kolekcjach *Ars Moderna* zbiory klasyków sztuki nowoczesnej: w 2011 roku planowany zakup m.in. pracy Lecha Majewskiego (I kwartał 2011 r.),

Inne dziedziny:

- Sztuka designu, fotografia artystyczna, fotografia dawna związana z dziejami Śląska, filmy dokumentalne, kolekcja sztuki współczesnej; w miarę możliwości sztuka sakralna późnośredniowieczna i nowożytna; zakupy na potrzeby tworzonej wystawy stałej (gł. z zakresu historii XIX i XX wieku),
- Uzupełnianie kolekcji sztuki ludowej, szczególnie w dziedzinie malarstwa na szkle oraz rzeźby; pozyskanie prac przede wszystkim twórców-mentorów oraz rejestrowanie zjawisk nowych, uwzględnienie autorów dotychczas nieobecnych. Uzupełnienie zbiorów w zakresie ubiorów chłopskich, dekoracji i wyposażenia wnętrz, przedmiotów zw. z zajęciami, kultem religijnym oraz przedmiotów o charakterze pamiątkowym, symbolicznym

**** Z podaniem źródła finansowania, dary i przekazy, depozyty, pozyskanie własne

Oddział		na koniec 2011 r. (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec 2010 r. (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
Muzeum Śląskie i CSP	Dary	1725	2255
	Przekazy		1
	Depozyty	35	10
Razem:		1760	2266

b) zbiory archiwalne i biblioteczne

W roku 2011 kupowane będą wydawnictwa naukowe przede wszystkim z zakresu: sztuki (malarstwo, rzeźba, grafika, fotografia, architektura, teatr, sztuka amatorska, etc.), etnografii, archeologii i historii, w tym szczególnie historii Śląska.

W ramach pomocniczej literatury fachowej zakupimy pozycje z dziedziny konserwatorstwa, edytorstwa, zarządzania i edukacji.

Istotnym sposobem pozyskania pozycji do księgozbioru będą dary (w tym roku m.in. z zasobów Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) oraz w ramach wymiany międzybibliotecznej (rosnące znaczenie tego źródła wpływów do księgozbioru).

Oddział		na koniec 2011 r. (aktualny okres sprawozdawczy)	na koniec 2010 r. (poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy)
	Dary	768 vol.	756 vol.
	Przekazy	1	4
	Depozyty		
Razem:		769 vol.	760 vol.

X. Inwentaryzacja, wypożyczenia

1. Muzealia

a) nabytki

Oddział		2011 rok. (aktualny okres sprawozdawczy)		2010 rok. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
	Inwentarz	2804	0	3263	0
	Zbiory pomocnicze	400	0	3841	0
Razem:		3204		7104	

b) wypożyczenia

Oddział		2011 r. (aktualny okres sprawozdawczy)		2010 r. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
	Inwentarz	371	0	568	0
	Zbiory pomocnicze	1	0	0	0
Razem:		372		568	

2. Zbiory archiwalne i biblioteczne

a) nabytki

Oddział		2011 r. (aktualny okres sprawozdawczy)		2010 r. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
	Inwentarz	290	0	263	0
	Zbiory pomocnicze				
Razem:		290	0	263	0

b) wypożyczenia

Oddział		2011 r. (aktualny okres sprawozdawczy)		2010 r. (poprzedni analogiczny okres sprawozdawczy)	
		Wpisy	Skreślenia	Wpisy	Skreślenia
	Inwentarz	0	0	0	0
	Zbiory pomocnicze	0	0	0	0
Razem:		0	0	0	0

XI. Dokumentacja zbiorów

Oddział	Dokumentacja naukowa/ewidencyjna		Dokumentacja wizualna	
	Liczba założonych kart		Liczba obiektów wpisanych do ewidencji	
	Planowane na koniec 2011 r.	Na koniec 2010 r. (rok poprzedni)	Planowane na koniec 2011 r.	Na koniec 2010 r. (rok poprzedni)
Muzeum Śląskie	4800	7685	3250	3381
CSP	850	856	800	831
Razem:	4800	7685	3250	3381

W Centrum Scenografii Polskiej wdrożony został program digitalizacji zbiorów *Musnet* tzw. *teatralny*, autorsko zaadaptowany i rozszerzony dla potrzeb Centrum Scenografii Polskiej. Celem tej działania jest stworzenie ogólnopolskiej bazy zbiorów wirtualnych. Stwarza to możliwe pole do współpracy z KOBiDZ, jako centrum kompetencji w zakresie digitalizacji muzealiów.

W Muzeum Śląskim działają dwa zespoły: ds. digitalizacji i digitalizacji 3D. Ich zadaniem jest czuwanie nad wprowadzeniem uwag NIK w zakresie budowania zdolności Muzeum do ewidencjonowania zbiorów w wersji elektronicznej oraz budowania kompetencji Muzeum (jako organizacji) w zakresie pozyskiwania nowych technologii do pracy w Muzeum (opracowywanie, konserwacja, edukacja, udostępnianie jako otwartego źródła dla odbiorców).

XII. Konserwacja

	Planowane na koniec 2011 r.			Na koniec 2010 r. (rok poprzedni)		
Oddział	Konservacje			Konservacje		
	pełne	częściow e	zabezpiecza jące	pełne	częściow e	zabezpiecz ające
Muzeum Śląskie	28	70	30	42	95	60
CSP	20			107		
Łącznie:	48	70	30	149	95	60

W Pracowni Konserwatorskiej przeprowadzana jest pełna konserwacja obiektów z zakresu malarstwa i rzeźby polichromowanej oraz konserwacji metalu.

Konserwacji częściowej i zabezpieczającej poddawane są muzealia z działów Muzeum (Sztuki, Etnografii, Dokumentacji Mechanicznej i Plastyki Nieprofesjonalne oraz CSP).

Do konserwacji w specjalistycznych pracowniach poza Muzeum przekazywane są obiekty z działu Archeologii, starodruki (Biblioteka), tkaniny, meble, obiekty drewniane, obiekty na podłożu papierowym, fotografie (różne działy). Prewencyjnie zabytki przekazywane są systematycznie do komory fumigacyjnej.

Pracownia Konserwatorska wykonuje także konserwacje komercyjne.

XIII. Ochrona budynków i muzealiów

W 2011 roku planowana jest wymiana pozostałych czujek sygnalizacji pożaru oraz likwidacja starej centrali CSP-10.T3.

Planuje się doposażenie przestrzeni ekspozycyjnych na parterze w nowe kamery CCTV – 4 sztuki.

W związku z planowanym porozumieniem z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków i realizując nowelizację *Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 18 marca 2010 roku* Muzeum Śląskie uczestniczyło będzie w opiniowaniu wieku i wartości zabytków (lub obiektów o charakterze zabytkowym) w ramach procedury udzielania przez służby konserwatorskie zgody na wywóz czasowe lub stały obiektów zabytkowych.

XIV. Współpraca z zagranicą

Współpraca międzynarodowa Muzeum przebiegnie pod znakiem kontynuacji wcześniejszych projektów i nawiązanych kontaktów.

Rozwijana będzie współpraca z **Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie**. Zgodnie z umową zawartą w grudniu 2010 roku współpraca ta dotyczyć będzie współdziałania przy wystawie *Śląskie Sacrum* (Sacrum Silesiae) oraz w ramach wymiany dobrych praktyk i kompetencji (warsztaty z zakresu marketingu, projektów dla niewidomych, konserwacji; grupy 7-8 z każdej ze stron).

Kontynuacją będzie współpraca z **Niemieckim Forum Kultury Wschodniej Europy** w Poczdamie przy projekcie Thomasa Vossbecka (wystawa *Struktura i architektura*).

Rok 2011 przyniesie projekty współpracy z **Muzeum Przemysłu w Dortmundzie** (m.in. w ramach Dni Kultury Nadrenii Westfalii w Polsce (projekt wydawniczy: *Zagospodarowanie zabytków techniki. Praktyki Landu Nadrenii Westfalii i Górnego Śląska*; tytuł roboczy).

Kontynuowana będzie robocza współpraca z **Muzeami Śląskim w Goerlitz i Muzeum Górnośląskim w Ratingen** (wymiana wydawnictw, kwerendy, wypożyczenia).

Nowym kierunkiem zapoczątkowanym wyjazdem i pobytem studialnym w Ankonie, jest współpraca z **Muzeum Dotyku im. Homera**. Obok zaplanowanej na jesień wystawy z tego muzeum w Katowicach, współpraca ta dotyczy wymiany doświadczeń w edukacji niewidomych oraz prezentacji dokonań Muzeum Śląskiego z tego obszaru w ramach spotkań warsztatowych organizowanych przez tę placówkę (zaplanowano je na kwiecień 2011 r.).

Muzeum Śląskie wiąże duże nadzieje z pogłębieniem kontaktów z **Triennale INSITA**, gromadzącego artystów z obszaru sztuki wykluczonych (*Outsider art*). współpraca w tym zakresie z **Oddziałem Słowackiej Galerii Narodowej w Pezinoku** (oddział prezentuje sztukę intuicyjną i posiada międzynarodowe uznanie w tym obszarze). W wyniku wstępnych uzgodnień Muzeum Śląskie ma być oficjalnym i instytucjonalnym partnerem INSITA w Polsce i zająć się kwalifikacją (poprzez formułę konkursu) artystów z Polski, którzy pokazywani będą w Bratysławie. Innym elementem współpracy będzie zorganizowanie wystawy Jana Nowaka w Słowackiej Galerii Narodowej (por. wystawy).

Podobny charakter ma współpraca z **Unią na rzecz edukacji wiejskiej** w Helsinkach, jednego z liderów konferencji na rzecz prezentacji zjawiska *Outsider art*, jako zjawiska istotnego dla nurtu sztuki intuicyjnej (naiwnej) w Europie. Docenienie pozycji Muzeum Śląskiego w tym środowisku (sztuka *art brut* jest konsekwentnie prezentowana w Muzeum od 2009 roku), jest zaproszenie przedstawiciela Muzeum Śląskiego do udziału w konferencji dedykowanej temu zjawisku (Helsinki, czerwiec 2011 r.). Muzeum Śląskie zamierza w 2011 r. dołączyć do **Europejskiego Stowarzyszenia Outsider Art** (*European Outsider Art Association, EOA*).

Nowym elementem współpracy będzie udział Muzeum Śląskiego w europejskim (i finansowanym ze środków UE) projekcie edukacji pt. *'Compile European History Together – Using the Example of First World War for the Commemorative Year 2014'*. Projekt ten rozłożony na trzy lata, realizowany będzie we współpracy z **Muzeum Przemysłu i Historii Społecznej w Oberhausen** (LVR-Industriemuseum Rheinisches Landesmuseum für Industrie- und Sozialgeschichte) do 2014 roku.

Ważnym partnerem w ramach projektów międzynarodowych pozostaną także instytucje promujące i reprezentujące kulturę tych państw w Polsce (wybitna rola Instytutu Kultury Włoskiej w tym zakresie w 2010 i 2011 roku) oraz ambasady i konsulaty wybranych państw. Swoją rolę do spełnienia mają w tej mierze do spełnienia takie podmioty jak Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej w Polsce, czy Dom Współpracy Niemiecko-Polskiej. Muzeum także w 2011 roku korzystać będzie z oferty współpracy, jakimi dysponują.

XV. Frekwencja

Rok 2011 Muzeum Śląskie oczekuje z nadzieją. Pomimo w każdym sensie trudnego roku (kryzys finansowy, wydarzenia w życiu społecznym, katastrofy naturalne), wyniki frekwencyjne z 2010 roku stawiają przed nami wyzwanie, by je uzyskać ponownie, a nawet przewyższyć.

Pomimo wzrostu stawek podatku VAT ceny biletów pozostaną przynajmniej czasowo na obecnym poziomie.

1/ Polityka cenowa w zakresie cen biletów Muzeum wygląda następująco:

- ceny biletów na wystawy stałe i czasowe łącznie – 9 zł normalny, 4,50 ulgowy (dla gości indywidualnych), 12 zł – bilet rodzinny (do 5 osób), 3,50 – dla grup zorganizowanych)
- ceny biletów na fotoplastykon – 1 zł bilet normalny (dla dorosłych), 0,50 zł bilet ulgowy (dla dzieci i młodzieży poniżej 18 lat). grupy przychodzące wyłącznie na jedną lekcję muzealną – 50 zł za zajęcia (bez dodatkowych opłat za bilety).

Nie ma rozdziału na osobne biletowanie wystaw stałych i czasowych, choć Muzeum ma taką opcję i wybrane czasowe wystawy mogą być biletowane osobno. Cena biletów jest wtedy ustalana jednostkowo do konkretnej ekspozycji – z tej opcji Muzeum korzysta czasami (ostatnią była wystawa serigrafii Andy Warhola w 2010) w przypadku wystaw szczególnych. Obok tego ceny biletów na wystawy czasowe obowiązują w soboty, gdy wejście na wystawy stałe jest bezpłatne.

2/ Planowana sprzedaż biletów / frekwencja

- Siedziba Główna MŚ i CSP 60 –70 tys. zwiedzających

- 25 tys. – grupy zorganizowane. w tym 400 grup lekcyjnych (10 tys. osób) x 50 zł= 20 000 zł;
- 6 tys. x 3,50 = 21000 zł.
- 6 tys. - goście indywidualni– w tym 1 tys. x 9 zł = 9 000 zł, 5 tys. x 4,50 = 22500 zł
- 12 tys. – fotoplastykon –w tym : 2 tys. x 1 zł = 2000 zł, 11 tys. x 0,50 zł = 5500 zł
- 36 tys. - zwiedzający nieodpłatnie – goście imprez bezpłatnych (w tym *Nocy Muzeów*) oraz zwiedzający ekspozycje prezentowane gościnnie poza siedzibą .

Oddział	Planowana frekwencja				
	Ogółem	Grupy polskojęzyczne	Grupy obcojęzyczne	Wystawy stałe	Wystawy czasowe
Muzeum Śląskie	60000	60000		60000	60000
CSP	10000	10000			10000
Razem:	70000	70000		60000	70000
Liczba wejść na stronę internetową		n/d			
Frekwencja za poprzedni, analogiczny okres sprawozdawczy		n/d			

XVI. Korzystanie z usług firm zewnętrznych

Rodzaj usług zleconych firmom zewnętrznym Muzeum Śląskiem

1. Obsługa szatni.

Od 2010 roku Muzeum Śląskie zleca usługę obsługi szatni firmie zewnętrznej wyłonionej na podstawie wewnętrznej procedury wyboru usługodawcy opartej na przepisach UZP i ustawy o Finansach Publicznych. Obecnie obsługę szatni zapewnia firma JAWI Sp. z o.o. z Tychów ul. Przemysłowa 52. Zadaniem firmy jest pełna obsługa szatni tzn. przyjmowanie i wydawanie okryć wierzchnich zwiedzających, parasoli, toreb, nakryć głowy, itd., dbanie o czystość szatni, obsługa z kulturą i taktem a także firma ponosi pełną odpowiedzialność za powierzone przez zwiedzających mienie.

2. Ochrona Muzeum Śląskiego.

Muzeum Śląskie jest zobowiązane do ochrony dwóch terenów Muzeum tj. budynku siedziby głównej przy al. Korfantego 3 oraz terenu budowy nowej siedziby przy ul. Kopalnianej 6 w Katowicach. Podmioty, które świadczą usługi ochrony na rzecz Muzeum, wybierane są na podstawie procedury przetargu nieograniczonego zgodnie z przepisami UPZ. W przypadku budynku głównej siedziby przy al. Korfantego 3, podmiotem świadczącym usługi ochrony jest obecnie profesjonalna firma ochroniarska RENOMA Sp. z o.o. z Będzina. W zakresie jej działań jest pełna 24-godzinna ochrona mienia i osób tj. zasobów i budynku Muzeum i jego pracowników, a także konwoje dzieł sztuki. W przypadku terenu budowy nowej siedziby Muzeum przy ul. Kopalnianej 6, podmiotem świadczącym usługi ochrony jest profesjonalna firma ochroniarska Biuro Ochrony "Rerum", z Dąbrowy Górniczej. Zakres jej obowiązków wiąże się z szeroko rozumianą ochroną terenu polegającą na ochronie mienia i osób przebywających na ww. terenie.

3. Transport ręczny i samochodowy dzieł sztuki.

W Muzeum Śląskim zachodzi konieczność korzystania z usług tragarzy i/lub firm transportowych. W przypadku firm transportowych, wybierane są one na podstawie najkorzystniejszej oferty z min. 3 złożonych ofert. Wśród tego rodzaju firm, Muzeum korzystało z usług firmy Wujek Marek, Marek Rejowicz, ul. Krucza 24/54, 40-758 Katowice. Tragarzami są osoby fizyczne świadczące usługi na podstawie umów zleceń. Zakres obowiązków w ww. osób polega na bezpiecznym przenoszeniu.

4. Konserwacja, przygotowywanie wystaw i roznoszenie materiałów informacyjnych

Muzeum w wąskim zakresie korzysta z usług osób przygotowujących (współpracujących) przy organizowaniu wystaw, w zakresie opisanych już działań konserwatorskich oraz prac polegających na roznoszeniu materiałów informacyjnych (współpraca na zasadach wolontariatu).

XVII. Inne ważne

W 2011 roku planowana jest realizacja promocji wizerunkowej nowej siedziby Muzeum Śląskiego (jesień 2011) oraz projektów wpisanych na listę działań promocyjnych w ramach polskiej promocji w UE.

Działania promocyjne złożą się na ogólnopolską kampanię promującą wystawę sztuki dla osób niewidomych i niedowidzących (jesień 2011 r.) w ramach upowszechnienia nowych form wystawienniczych w muzeach Polski. Częścią tych działań ma być uruchomienie strony internetowej dla osób niewidzących.

Pogłębieniu ulegnie rozwój form edukacji plastycznej dla osób niewidomych oraz poszerzenie stałych tras zwiedzania w obrębie **Galerii Malarstwa Polskiego 1800-1945** i **Galerii Malarstwa po 1945 roku**.

Muzeum w 2011 roku chce w jeszcze większym stopniu zaznaczyć swoją pozycję w regionie jako promotor dobrych praktyk z dziedziny edukacji, wydawnictw oraz technologii informatycznych w muzealnictwie, traktując to jako część swoich przygotowań do pracy w nowej siedziby oraz elementu tworzenia powiązań instytucji na rzecz ochrony dziedzictwa i jego udostępniania (w ramach współpracy z innymi muzeami, np. Muzeum Zamkowym w Bielsku-Białej).

Ograniczeniem dla realizacji planów będzie w tym roku najważniejszy z punktu widzenia placowi proces inwestycyjny. Mieć on będzie wpływ na funkcjonowanie instytucji w najbliższym czasie.

Ważnym procesem w strategii i pracy Muzeum będzie nadanie w 2011 roku nowych form pracy **Centrum Scenografii Polskiej**, która pomimo swego 25-lecia istnienia jest w okresie przewycięzania kryzysu form zarządzania, misji jaką ma pełnić oraz zadań, przed jakimi placówka ta stanie w nowym Muzeum Śląskim po 2012 roku.

Muzeum rozwijać będzie współpracę z partnerami społecznymi, a przez takie projekty jak **Przyjaciel Muzeum Śląskiego** (17 lutego 2011 roku finał drugiej edycji tego konkursu) pragnie gromadzić wokół swojej działalności osoby i instytucje, które wspierają cele pracy Muzeum i misję, jaką pragnie ono realizować wspólnie na rzecz Górnego Śląska i jego tożsamości kulturowej.

Oprac. zespół:
Leszek Jodliński

Jolanta Grabalska
Beata Grochowska
Beata Bienek
Barbara Willak
oraz działły MŚ.